

**Uchwała Nr VI/217/13
Rady Gminy Magnuszew
z dnia 21 maja 2013r.**

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Magnuszew
na lata 2013 - 2015**

Na podstawie art.18 ust.1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Magnuszew na lata 2013 - 2015 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób miejscowo przyjęty i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Inż. Bernard Wdowiak

Załącznik Nr 1
do Uchwały VI/217/13
Rady Gminy Magnuszew
z dnia 21 maja 2013 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MAGNUSZEW
NA LATA 2013-2015**

I. WPROWADZENIE I DIAGNOZA PROBLEMU

1. Wprowadzenie i diagnoza

Rodzina jest najstarszą instytucją ogólnoludzką spotykaną we wszystkich kulturach i epokach, jest podstawową komórką każdego społeczeństwa. W rodzinie dziecko uczy się wyrażania myśli i uczuć, odpowiednich reakcji i zachowań, norm postępowania i jest wdrażane do funkcjonowania w społeczeństwie. Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Dlatego jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Wciąż zachodzące przemiany społeczno-polityczne, demograficzne, ekonomiczne i kulturowe ujawniają zjawiska zagrażające funkcjonowaniu rodziny, które powodują jej dysfunkcjonalność, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą, patologię. Problemy występujące w rodzinie m.in. ubożenie na skutek bezrobocia, wysokich kosztów utrzymania, niskich dochodów, niezaradność życiowa, szerzące się zjawiska patologii społecznej: alkoholizm, agresja, przemoc, przestępczość, narkomania; często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Dlatego bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny m.in.: pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowanie działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska lokalnego, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompleksowa i obiektywna oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Stąd podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Gmina Magnuszew realizuje usługi na rzecz rodzin dotkniętych różnorodnymi problemami i dysfunkcjami w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Magnuszewie. W ramach pracy socjalnej udziela rodzinom szeroko rozumianego wsparcia w zakresie wspierania rodziny w realizacji jej funkcji. Jednocześnie GOPS udziela także wsparcia finansowego i rzeczowego dla rodzin i dzieci.

Partnerami Gminy Magnuszew w zaspokajaniu dziecka i rodzinie potrzeb edukacyjno – wychowawczych i kulturalnych są szkoły działające na terenie gminy, a także Gminna Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Magnuszewie, które realizują szereg różnorodnych działań, m.in. organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci, wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i letnich, spotkania dla rodziców i dzieci.

Problemem przemocy na terenie Gminy zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skupiający wśród swoich członków przedstawicieli różnych instytucji, m.in.: ośrodka pomocy społecznej, placówek oświatowych, policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, kuratorów sądowych. Celem zespołu jest zapobieganie zjawisku przemocy i likwidowanie jej przyczyn, a przede wszystkim bezpośrednia praca z osobami doznającymi przemocy i edukacja społeczności lokalnej w zakresie życia bez przemocy.

Rodziny, w których występuje problem alkoholowy mogą korzystać z pomocy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych., która prowadzi działania interwencyjno- wspierające dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

Opierając się za założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina planuje rozszerzyć swoją działalność o powołanie funkcji asystenta rodziny. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Asystent nie powiela pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej penetracji środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie

działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Celem pracy asystenta rodziny będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Asystent rodziny kierowany będzie do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Elastyczny czas pracy asystenta ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin - mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów psychologicznych podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi ewentualne konflikty z sąsiadami, rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że na terenie gminy Magnuszew mieszka ok. 15 rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Przyczyny tych trudności wynikają przeważnie z: niskich kompetencji wychowawczych rodziców, pogorszenia statusu rodziny na skutek m.in. bezrobocia, niepełności rodziny, przemocy, uzależnień, chorób psychicznych. Zgodnie z ustawą na jednego asystenta rodzinnego nie może przypadać więcej niż 20 rodzin. Biorąc pod uwagę zdiagnozowaną w gminie Magnuszew liczbę rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi należałoby zatrudnić 1 asystenta rodziny. Gmina Magnuszew nie posiada wystarczających środków finansowych na zatrudnienie asystenta. W związku z tym pojawia się potrzeba pozyskiwania środków zewnętrznych. W miesiącu lutym 2013 r. Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie zatrudnienia

1 asystenta rodziny w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2013 r. Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest nowym zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej w pieczy zastępczej.

Według danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach na dzień 31.12.2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej nie przebywały dzieci z gminy Magnuszew.

2. Podstawa działań ujętych w Programie

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887),
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.),
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Magnuszew na lata 2008 – 2013,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485, z późn. zm.).

3. Podstawa prawna działań:

Art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II Postanowienia ogólne

1. Cele programu:

- stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania,
- współpraca z innymi podmiotami na rzecz dziecka i rodziny,
- wzmocnienie roli, funkcji i integracji rodziny,
- wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej w przypadku umieszczenia małoletnich w zastępczych formach opieki.

2. Oczekiwane rezultaty:

- podniesienie poziomu i rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- pozostawienie dzieci w rodzinie naturalnej,
- reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny z zastępczych form opieki
- konsolidacja działań różnych podmiotów w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodzinom.

3. Zadania w zakresie wspierania rodziny:

3.1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:

- a) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci w formie gorących posiłków, na terenie placówek oświatowych,
- b) dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży
- c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (m.in. kontakt z punktami szczepień, lekarzami rodzinnymi),
- d) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom.

3.2. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników

- socjalnych, asystenta rodziny, pedagoga szkolnego oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną,
- b) organizacja specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem,
  - c) organizacja porad, szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych służących doskonaleniu systemu współpracy instytucji i organizacji,
  - d) ustawiczne doskonalenie umiejętności zawodowe pracowników socjalnych, asystentów rodzin poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych,
  - e) bieżące aktualizowanie strony internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Magnuszewie w zakresie miejsc i form pomocy osobom i rodzinom będącym w kryzysie.

3.3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży:

- a) monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- b) umożliwienie dzieciom z rodzin wieloproblemowych uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, kulturalnych prowadzonych przez placówki oświatowe i Gminną Bibliotekę Publiczną – Centrum Kultury,
- c) wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka.

3.4. Zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych:

- a) profilaktyka poprzez edukację oraz wczesna interwencja w rodzinach zagrożonych uzależnieniami,

3.5. Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych:

- a) koordynacja działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży,
- b) edukacja służb społecznych w zakresie wykorzystania metody pracy interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny,
- c) dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o działania interdyscyplinarne,
- d) tworzenie rejestru dzieci zagrożonych umieszczeniem w zastępczych formach opieki.

III. Adresaci programu

Adresatami Programu są rodziny wychowujące dzieci z terenu Gminy Magnuszew.

w szczególności przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

IV. Realizacja Programu

Koordynatorem Gminnego Programu wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Magnuszewie. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji.

V. Zasoby

Na terenie Gminy Magnuszew w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem

i rodziną zostaną włączone:

- placówki oświatowe,
- Komisariat Policji w Grabowie nad Pilicą obejmujący swoim zasięgiem gminę Magnuszew,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Magnuszewie,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Magnuszewie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kozienicach,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe.

VI. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Magnuszew, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. Monitorowanie Programu

Monitorowanie odbywać się będzie systematycznie w trakcie pracy z rodziną oraz poprzez przedłożenie sprawozdania z realizacji Programu po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
inż. Bernard Wdowiak